

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๙/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๒๒/๒๕๖๑

วันที่ ๑๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง ศาลปกครองกลาง ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๒๖ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน” มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุนเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” บทบัญญัตินี้ดังกล่าวถือเป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักการรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้ว่า ในการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิของบุคคลนั้น องค์การที่ใช้อำนาจรัฐจะต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖

ที่ได้กล่าวมาข้างต้น และยังคงต้องคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนพอสมควรแก่กรณี อันเป็นหลักการพื้นฐานในการควบคุม ตรวจสอบ หรือจำกัดการใช้อำนาจของรัฐเพื่อมิให้ตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับแก่ประชาชนตามอำเภอใจ โดยหากจะตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนก็ย่อมต้องคำนึงถึงความเหมาะสม มีความจำเป็น และได้สัดส่วนที่มีความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับกับสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนจะต้องสูญเสียไปอันเนื่องมาจากกฎหมายนั้น

ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีและเอกสารประกอบ ฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนายทหารนอกราชการและเป็นข้าราชการบำนาญ ผู้ฟ้องคดีรับราชการทหารตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ เกษียณอายุราชการเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ นับเวลาราชการได้ ๔๐ ปี ๑๐ เดือน และนับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๒๔ เป็นเวลา ๑๑ ปี ๘ เดือน ๒๗ วัน รวมเป็นเวลาราชการทั้งสิ้น ๕๒ ปี ๖ เดือน ๒๗ วัน ในการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับแต่จำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๒๙ จึงนับเวลาราชการของผู้ฟ้องคดีได้ ๕๓ ปี รวมบำนาญที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับต่อเดือนเป็นเงินจำนวน ๖๑,๘๕๖.๓๐ บาท ต่อมากรมบัญชีกลาง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งจ่ายบำนาญให้แก่ผู้ฟ้องคดีเดือนละ ๕๘,๓๕๕ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๑.๓/๒๒/๐๐๔๒๙๒ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นอัตราที่เท่ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า เมื่อปรากฏเวลาราชการ ๕๓ ปี การคำนวณบำนาญด้วยวิธีตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบ คูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๓๒ จะได้ผลลัพธ์บำนาญมากกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้าย กล่าวคือ บำนาญที่ผู้ฟ้องคดีควรจะได้รับเป็นเงินจำนวน ๖๑,๘๕๖.๓๐ บาท ซึ่งมากกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ฟ้องคดี จำนวน ๕๘,๓๕๕ บาท การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งจ่ายบำนาญปกติไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้ายจำนวน ๕๘,๓๕๕ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น อาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๑๑.๓/๐๔๗๗๖๗ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ชี้แจงว่า การคำนวณบำนาญเป็นไปตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๓๒ ประกอบพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๙ ที่บัญญัติจำกัดจำนวนบำนาญอย่างสูงที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญปกติได้สูงสุดไม่เกินจำนวนเงินเดือนเดือนสุดท้าย ดังนั้น การส่งจ่ายบำนาญของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงถูกต้องแล้ว

พิจารณาแล้วเห็นว่า บำเหน็จบำนาญ เป็นเงินที่รัฐจ่ายให้แก่ข้าราชการเพื่อตอบแทนคุณความดีที่ได้รับราชการมาด้วยดีและภายหลังได้ออกจากราชการตามเหตุที่กฎหมายกำหนด เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สร้างแรงจูงใจให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามารับราชการเพื่อใช้ความรู้ความสามารถที่มีในการขับเคลื่อนประเทศชาติ เดิมบำเหน็จบำนาญเป็นเงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับราชการในลักษณะรางวัลตอบแทนความดีความชอบในการทำงาน ซึ่งรัฐอาจให้จำนวนเท่าใดหรือจะไม่ให้ก็ได้ โดยที่ผู้รับบำเหน็จบำนาญไม่มีสิทธิร้องขอเอาจากรัฐ แต่ต่อมาได้มีการปรับปรุงแนวคิดเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญ ทำให้บำเหน็จบำนาญเป็นสิทธิของข้าราชการที่พึงได้รับจากรัฐหลังจากที่ได้เกษียณอายุราชการแล้ว โดยถือเป็นเงินที่รัฐรับรองว่าจะให้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด หลักในการจ่ายเงินทั้งสองประเภทนั้น มีความแตกต่างกันอยู่บ้าง บางประการ กล่าวคือ บำเหน็จ เป็นเงินที่จ่ายเพียงครั้งเดียว ส่วนบำนาญ เป็นเงินที่จ่ายเป็นรายเดือน โดยเงินจำนวนดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นเงินที่จ่ายจากงบประมาณของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในส่วนของงบประมาณรายจ่ายงบกลาง “เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ” ซึ่งต้องตกอยู่ภายใต้หลักวินัยการเงินการคลังที่ดี โดยถือว่าเป็นระเบียบแบบแผนที่ใช้กำกับการจัดการทางการเงินของรัฐเพื่อให้สามารถรักษาดุลยภาพระหว่างรายได้กับรายจ่ายของรัฐอันส่งผลต่อเสถียรภาพทางการคลังของรัฐ ดังนั้น ในการจ่ายเงินไม่ว่าจะเป็นบำเหน็จหรือบำนาญต้องคำนึงถึงวินัยทางการเงินการคลังของรัฐด้วย

สำหรับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณบำนาญไว้ในมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ กล่าวคือ ในการคำนวณบำนาญให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ สำหรับผู้มีสิทธิได้รับบำนาญให้คำนวณบำนาญโดยตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ จะเห็นได้ว่าทั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายและเวลาราชการต่างใช้เป็นฐานในการคำนวณบำนาญ เมื่อมีข้อโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๙ ที่บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ บำนาญปกติให้จำกัดอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เห็นว่าการที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๙ กำหนดให้การจ่ายบำนาญปกติให้จำกัดอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้ายนั้น ย่อมเป็นการจ่ายเงินบำนาญในอัตราสูงสุดให้แก่ข้าราชการที่สมควรได้รับแล้ว เนื่องจาก หากพิจารณาจากนิยามของคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” แล้ว จะเห็นว่า กฎหมายได้มีการกำหนดให้รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษอื่น ๆ ด้วย ซึ่งเดิมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๔ ได้กำหนดนิยามของคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” โดยให้หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน

เดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการรวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ ต่อมา มีการแก้ไขเพิ่มเติมนิยามของคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” โดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๓ กล่าวคือ นอกจากที่กำหนดให้เงินเดือนเดือนสุดท้าย คือ เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการแล้ว ยังให้รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดอีกด้วย เห็นว่า การที่กฎหมายกำหนดนิยามของเงินเดือนเดือนสุดท้ายใหม่ โดยการเพิ่มเติมเงินตอบแทนอีก ๒ ประเภทเข้าไปในความหมายของเงินเดือนเดือนสุดท้าย อันได้แก่ เงินเพิ่มสำหรับการสู้รบ และเงินเพิ่มสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด ถือได้ว่า กฎหมายเล็งเห็นถึงความสำคัญของข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งที่ต้องเสี่ยงอันตรายมากกว่าตำแหน่งอื่น ๆ ถือเป็น การเพิ่มสิทธิให้แก่ข้าราชการที่จะสามารถนำเงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงินเพิ่มอื่น ๆ ตามสิทธิที่ตนสมควรได้รับมา รวมเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญของตนได้

ส่วนกรณีเวลาราชการที่ใช้สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ กำหนดให้หมายความว่า เวลาราชการที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือน นอกจากนี้ พระราชบัญญัตินี้ยังกำหนดให้สามารถนับเวลาราชการแบบทวีคูณได้ โดยกำหนดให้แก่ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณนี้ ถือเป็นประโยชน์ที่กำหนดให้แก่ข้าราชการบางตำแหน่งเท่านั้น มิได้กำหนดประโยชน์ดังกล่าวให้แก่ข้าราชการทั่วไป

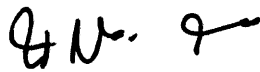
เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์การคำนวณบำนาญ โดยตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ ผู้ที่จะได้รับบำนาญเท่ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายต้องมีเวลาราชการ ๕๐ ปีขึ้นไป อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๖ บัญญัติให้ผู้ที่เข้ารับราชการได้ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี ดังนั้น ข้าราชการทั่วไปจึงอาจมีเวลาราชการได้สูงสุด ๔๒ ปี และเมื่อคำนวณตามวิธีการแล้วย่อมได้รับบำนาญน้อยกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายนับได้ว่าเฉพาะผู้ได้รับเวลาราชการเป็นทวีคูณเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์มากกว่าข้าราชการอื่น โดยในกรณีนี้สามารถนำเวลาราชการทวีคูณมาใช้ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ถึง ๘ ปี ด้วยเหตุนี้ แม้จะมีการจำกัดบำนาญอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้ายอันอาจทำให้บำนาญปกติที่ผู้ฟ้องคดีพึงได้จากการคำนวณ

เวลาราชการ ๕๓ ปีต้องถูกลดลงไปบ้าง แต่ถือว่าได้รับประโยชน์เป็นพิเศษกว่าข้าราชการอื่นแล้ว และไม่ได้กระทบกระเทือนถึงบำนาญปกติซึ่งได้คำนวณตามเวลาราชการตามจริง อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ข้าราชการทุกคนพึงได้รับ ประกอบกับบำนาญเป็นเงินที่จ่ายจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งการจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินจำต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและวินัยทางการคลังของประเทศ การจำกัดบำนาญปกติให้ได้รับอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย ทำให้รัฐสามารถคำนวณสิทธิการรับบำนาญปกติของข้าราชการแต่ละคนได้อย่างแน่นอนจากฐานเงินเดือนที่จำกัดเพดานขั้นสูงของข้าราชการในแต่ละตำแหน่งไว้แล้ว อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานคลังที่ดีและป้องกันมิให้การให้ประโยชน์ตอบแทนนั้นตกเป็นภาระแก่งบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จนอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินการคลังของประเทศอันสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ ที่บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่ต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เมื่อพิจารณาร่วมกับสิทธิประโยชน์อื่นที่ข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่เสี่ยงอันตรายได้รับตามกฎหมายมากกว่าข้าราชการทั่วไปและจำนวนบำนาญปกติที่เพียงพอต่อการเป็นหลักประกันคุณภาพชีวิตข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการแล้ว การจำกัดบำนาญปกติไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย จึงได้สัดส่วนพอเหมาะพอควรแก่กรณี ไม่ถือเป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่ขัดต่อความเสมอภาคของบุคคลแต่อย่างใด

ข้อที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งต่อไปว่า พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๙ มิได้ระบุเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิไว้ จึงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ถือเป็นการโต้แย้งในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการในการตราบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้วางหลักไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๓๕ - ๓๖/๒๕๔๔ โดยการวางหลักว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ อันเป็นหลักการเดียวกันกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ ในกรณี que ศาลหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๕ อาจยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ แต่การที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งกฎหมายว่าตราไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญนั้น เห็นว่า การตรากฎหมายเป็นกระบวนการทางนิติบัญญัติที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภา สามารถเข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อเสนอมายังศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีได้ให้สิทธิแก่คู่ความในคดีโต้แย้งในประเด็นนี้ได้

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป ที่รับรองและให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลไว้เป็นหลักการทั่วไป ซึ่งบทบัญญัติในเรื่องสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติไว้อยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว กรณีจึงไม่ใช่บทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่บุคคลที่จะโต้แย้งหรือกล่าวอ้างว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัตินี้ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๙ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๒๖

(นายอนันต์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ